

CYFARFOD	Y Cyngor Llawn
DYDDIAD	18 Mai, 2017
PWNC	CYDNABYDDIAETH ARIANNOL I AELODAU ETHOLEDIG
PWRPAS	Penderfynu ar yr uwch gyflogau am y flwyddyn i ddod
AWDUR	Geraint Owen, Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd

CEFNDIR

1. Pennir lefel y gydnabyddiaeth ariannol i aelodau gan gorff cenedlaethol, y Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol. Mae adroddiad blynyddol Y Panel bellach wedi ei gyhoeddi ers Chwefror 2017, a bydd adroddiad y panel yn cael ei roi ar waith ar gyfer blwyddyn ariannol 2017/18. Dyma ddolen i'r dudalen lle mae modd canfod adroddiad y Panel Annibynnol.
<http://gov.wales/docs/dsjlg/publications/localgov/170223-annual-report-cy.pdf>

3. Gweler isod y prif bwyntiau sy'n deillio o'r adroddiad:-
 - a) Cynnydd o £100 yn y cyflogau sylfaenol i aelodau (codi o £13,300 i £13,400)
 - b) Dim cynnydd i'r elfen cyfrifoldeb cyflogau uwch, ond bydd uwch ddeiliaid cyflog yn derbyn y codiad i'r cyflog sylfaenol.
 - c) Pob Cyngor unigol i benderfynu gosod Aelodau Cabinet ar un o ddwy lefel, Lefel 1, (£29,100) neu Lefel 2 (£26,200)
 - ch) Pob cyngor unigol i benderfynu gosod Cadeiryddion Pwyllgorau ar un o ddwy lefel, Lefel 1, (£22,100) neu Lefel 2 (£20,100)
 - d) Cydnabyddiaeth ariannol nawr ar gael ar gyfer trefniadau amgen mewn achosion o salwch hirdymor gan ddeiliaid uwch gyflogau (i gyd-fynd â rheoliadau mewn perthynas ag Absenoldebau Teuluol)
 - dd) Defnyddir y term "ad-daliad ar gyfer costau gofal" yn hytrach na "lwfans gofal", gan ganiatáu dulliau dewisol i Gynghorau o ran cyhoeddi'r wybodaeth. Gwneir hyn er mwyn annog mwy o aelodau etholedig i fanteisio ar y ddarpariaeth, a hynny heb dderbyn cyhoeddusrwydd anffafriol.

4. Mae dyfarniadau'r Panel Cydnabyddiaeth Ariannol yn rhwymo Cynghorau i wneud y taliadau a bennir ganddynt. Noder mai'r unig ffordd i beidio gwneud y taliadau hynny yw i aelod unigol ddatgan yn ysgrifenedig i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd nad yw am dderbyn y cyfan neu gyfran o'r taliadau.

Y MATER SYDD GERBRON

5. Mae adroddiad y Panel yn nodi fod blwyddyn wedi mynd heibio ers i'r panel argymhell dwy lefel o gyflog ar gyfer aelodau'r Cabinet ac i gadeiryddion pwyllgorau sy'n deilwng i dderbyn uwch gyflogau. Nododd y Panel na fu i unrhyw awdurdod ddefnyddio'r hyblygrwydd i adlewyrchu amrywiadau yn lefel cyfrifoldeb portffolios a chadeiryddion yn ystod 2016/17 trwy gyflwyno taliadau gwahaniaethol.

6. Gan mai am flwyddyn yn unig y mae'r drefn hon wedi bodoli, mae'r Panel yn cadw'r cyfleuster hwn ar gyfer hyblygrwydd i adlewyrchu amrywiadau yn y lefelau cyfrifoldebau yn y gydnabyddiaeth ariannol a gymhwysir i uwch swyddi penodol.
7. Wrth ystyried y mater 'llynedd', bu i'r Cyngor Llawn benderfynu fod y taliadau yn cael eu gwneud ar Lefel 1 ar gyfer Aelodau Cabinet ac ar gyfer Cadeiryddion pwyllgorau penodol. Wrth ddod i gasgliad, bu i'r aelodau ystyried fod dyraniad dyletswyddau aelodau Cabinet yn fwriadol er mwyn sicrhau cysondeb a llwyth gwaith cytbwys. Yn ogystal, ystyriwyd y ffaith y byddai'n gallu arwain at gryn gymhlethdod petai mwy nag un lefel cyflog i aelodau Cabinet, gan olygu fod symud dyletswyddau o aelod cabinet i un arall yn mynd yn anos. Ystyriwyd hefyd fod natur ddaearyddol y sir a'r sialens o ddarparu gwasanaethau ar draws yr ail sir fwyaf yng Nghymru yn ffactor y dylid ei ystyried ar gyfer yr aelodau Cabinet a Chadeiryddion y pwyllgorau. Yn yr un modd ystyriwyd y gofyn ar aelodau i fod yn teithio ar draws Gwynedd, gan gofio y gall gymryd oddeutu dwy awr a hanner i deithio o Ogledd y Sir i'r de.
8. Wrth ystyried y Cadeiryddiaethau fyddai'n derbyn cydnabyddiaeth ariannol uwch, ystyriwyd eto bwysau gwaith i'r Cadeiryddion, amllder cyfarfodydd ffurfiol a gofynion anffurfiol, natur ddaearyddol y sir a'r gofynion i deithio i gyfarfodydd ayyb. Mae'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd wedi trafod yr uwch gyflogau ar gyfer 17/18, gweler eu hargymhellion isod. I ddod i gasgliad, ystyriwyd llwyth gwaith a gofynion tebygol ar gyfer 17/18, ac ni ellir rhagweld fod y gofynion ar gyfer y Cadeiryddion ar y rhestr am leihau. Yn wir, rhagwelir fod y gofynion am gynyddu i rai Cadeiryddion, ee Cadeiryddion Pwyllgorau Craffu.
9. Wrth wneud penderfyniad eleni, dylai'r Cyngor ystyried, nid yn unig ar ba lefel i osod y swyddi gwahanol ond hefyd a oes lle i wahaniaethu rhwng y cyfrifoldebau gwahanol. O ran lefel y cyfrifoldebau sydd yn cael eu hysgwyddo gan Aelodau Cabinet gwahanol, dylid nodi ein bod fel Cyngor am wneud pob ymdrech posib i rannu cyfrifoldebau Cabinet mor gyfartal â phosib. Dylai'r Cyngor hefyd ystyried a oes gwahaniaeth yn y cyfrifoldebau a ysgwyddir gan y Cadeiryddion Pwyllgorau a nodir isod ac, yn wir, gadeiryddion rhai pwyllgorau eraill sydd ddim yn derbyn cydnabyddiaeth arbennig fel y Pwyllgor Apellau Cyflogaeth, y Pwyllgor Iaith a'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd.
10. Yn ogystal ag ystyried y lefelau, rhaid i'r Cyngor gofio bod cyfyngiad ar y nifer o uwch-gyflogau y mae modd eu talu. Y cyfyngiad ar gyfer Gwynedd yw 18, ac ar sail penderfyniadau blaenorol y Cyngor fe'u telir i'r canlynol:-
 - Arweinydd
 - Dirprwy Arweinydd
 - Hyd at 8 aelod arall o'r Cabinet
 - Arweinydd yr Wrthblaid mwyaf

Y Cadeiryddion a ganlyn:-

- Pwyllgor Craffu (x3)
- Pwyllgor Archwilio
- Pwyllgor Cynllunio
- Pwyllgor Trwyddedu
- Pwyllgor Pensiynau

Oherwydd yr asesiad cyfrifoldebau diweddaraf, ar hyn o bryd, mae pob Aelod Cabinet ar Lefel 1 ac mae'r holl Gadeiryddion Pwyllgorau a nodwyd uchod yn cael lefel 1 o ran taliad.

ARGYMHELLIAD

11. Mae'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd wedi trafod y materion yn eu cyfarfod ym mis Ebrill, ac yn argymhell:

- Parhau i dalu uwch gyflogau i'r 18 rôl a restrir yn mharagraff 10 uchod.
- Cadw lefel cyflogau Aelodau Cabinet a Chadeiryddion Pwyllgorau (fel a restrir ym mharagraff 10 uchod) ar Lefel 1 ym mlwyddyn gyntaf y Cyngor newydd
- Cynnal arolwg o lwyth gwaith yr holl gadeiryddion ymhen blwyddyn i weld a oes lle i amrywio'r penderfyniad neu ail-ystyried y lefelau cyflog